

د زده کولو او بنودلو د حلقو جدول

د قرآن کریم درې حقونه

25 سپتمبر، 2025



د زده کولو او بنودلو د حلقو جدول

(1): په مختلفو موضوعاتو باندې مختصر بیان: 5 منځه (2): دُعا یادول: 5 منځه (3): فکرِ مدینه: 5 منځه، ټول وخت: 15 منځه-

په ننو د زده کولو او بنودلو په حلقو کښې به د قرآن کریم درې حقونه بنودلې شي او په سوزیدلي باندي لوستلې کیدونکې دُعا به یادولې شي- په اخره کښې به د نیک اعمال رسالي نه اجتماعي جائزه هم اخسته کیري- **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!**

د دُرودِ پاک فضیلت

د اخري نبي، رسولِ هاشمي **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمان مبارک دے: مسلمان چې تر څو پورې په ما باندي دُرودِ پاک لولي، فرښتې به هغه باندي رحمت لیري، اوس د بنده خوښه ده چې کم لولي او که زیات- (1)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِيبِ! صَلَّی اللهُ عَلَی مُحَمَّدٍ

د قرآن کریم درې حقونه

الله پاک فرمائيلې دي:

ترجمه کنز العرفان: هغه خلق چا ته چې مونږ کتاب ورکړې دے نو هغوئي د هغې تلاوت کوي څنگه چې د تلاوت کولو حق دے هُم دا خلق په دې ايمان لري-

الَّذِينَ اتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقًّا

تِلَاوَتِهِ ط اُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ط

(پاره: 1، سورة البقرة: 121)

په حقيقت کښې په قرآن کریم باندي ايمان راوړونکي هغه خلق دي کوم چې د دې د تلاوت حق ادا کوي- (2)

1... ابن ماجه، کتاب اقامة الصلاة... الخ. باب الصلاة على النبي صلى الله عليه وسلم، صفحه: 152، حديث: 907-

2... تفسير مدارك، پاره: 1، سورة البقرة، تحت الآيت: 121، جلد: 1، صفحه: 126-

خور آقا و مولا، مكي مَدَنِي مصطفى ﷺ فرمان مبارک دے:

رسولِ ديشان، مكي مَدَنِي سلطان ﷺ فرمائيل دي: دين خير خواهي ده، عرض وکړے شو، يا رسول الله ﷺ! د چا د پاره؟ اوښي فرمائيل: ﷻ د الله پاک د پاره ﷻ د هغه د کتاب (قرآن کریم) د پاره ﷻ د هغه د رسول د پاره ﷻ د مسلمانانو د امامانو د پاره ﷻ او د عامو مسلمانانو د پاره- (1)

مختصر شرح: ﷻ د الله پاک د پاره خير خواهي دا ده چې ﷻ په الله پاک باندې ايمان راوړل ﷻ د هغه سره شوک شريک نه گړځول ﷻ د هغه تابعداري کول ﷻ د نافرمانۍ نه بچ کيدل وغيره ﷻ د کتاب الله د پاره خير خواهي دا ده چې ﷻ د ده تلاوت کول ﷻ په دي کسبې په ذکر کړے شوو احکاماتو باندې عمل کول ﷻ د دي تعظيم کول ﷻ د دي احکامات زده کول وغيره ﷻ د رسول الله ﷺ د پاره د خير خواهي مطلب دا دے چې ﷻ په خور آقا و مولا، مكي مَدَنِي مصطفى ﷺ باندې ايمان راوړل ﷻ نبی کریم ﷺ اخري نبی منل ﷻ سنت اختيارول ﷻ د رسول الله ﷺ په سيرت باندې عمل کول ﷻ د صحابه کرامو او اهل بيت رضى الله عنهم سره محبت کول وغيره- (2)

د قرآن کریم درې حقونه

خوږو او محترموا سلامي وروڼو! د قرآن کریم په مونږ باندې ډير حقونه دي، په دې کسبې به مونږه نن **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** د دريو حقونو د زده کولو سعادت حاصلوو-

وروميه حق: د قرآن کریم تلاوت کول

وضاحت: د قرآن کریم دا حق دے چې د قرآن کریم داسې تلاوت وکړے شي لکه څنگه چې د تلاوت کولو حق دے يعنې د ترتيل سره بڼه په ورو ورو، د تجويد د خيال ساتلو سره د

1... مسلم . کتاب الايمان ، باب ان الدين النصيحة . صفحه: 44 . حديث: 95-

2... شرح مسلم ، للنووي . کتاب الايمان باب بيان ان الدين النصيحة ، جلد: 1 . جز: 2 . صفحه: 46 ، 45 . حديث: 96-

قرآن کریم تلاوت کول- یاد ساتی چې قرآن کریم داسې لوستل فرض دي چې یو حرف د بل حرف نه ممتاز (یعنې الف او ع، س او ص، ق او ک، ح او ه وغیره د یو شان اوازونو والا حرفونه د یو بل نه جدا) وي، حرکات (زیر، زير، پیش وغیره) صحیح ادا کړې شي او داسې د حرفونو او د حرکتو د کمي او زیاتي نه هم ځان بچ کول فرض دي، د کوم پۀ وجه چې معنی فاسد کیږي-

(1) **خوږو او محترموا اسلامي ورونو!** څوک چې پۀ صحیح طریقه باندې قرآن کریم نشي لوستلے هغوئې له پکار دي چې پۀ مدرسه المدینه بالغان کښې داخله واخلي او د صحیح تجوید او قراءت سره قرآن کریم لوستل زده کړي او د حقونو د خیال ساتلو سره د قرآن کریم تلاوت وکړي- امام اعظم ابو حنیفه رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائی: د قرآن کریم دا حق دے چې دا پۀ کال کښې دوه ځل پوره ولوستلے شي- (2)

د قرآن کریم د تلاوت فضیلتونه: د قرآن کریم تلاوت افضل عبادت دے (3) د قرآن کریم پۀ یو حرف لوستلو باندې د 10 نیکو ثواب میلاؤیږي (4) د قرآن پاک پۀ لوستلو سره رحمتونه نازلېږي (5) فرښتے پۀ وزرو باندې سوري کوي (6) سکینه نازلېږي (5) د قیامت پۀ ورځ باندې به قرآن پاک د خپل لوستونکو شفاعت کوي (6) قرآن کریم لوستلو والا د الله پاک خاص بنده دے- (7)

دویم حق: پۀ قرآن کریم باندې عمل کول

1... فتاوی رضویه، جلد: 6، صفحه: 281، ملخصاً

2... اتحاف السعادة المتقين، جلد: 5، صفحه: 32-

3... کنز العمال، کتاب الاذکار، جز: 1، جلد: 1، صفحه: 257، حدیث: 2261-

4... ترمذی، کتاب فضائل القرآن، باب ماجاء فی من قراء حرفا من القرآن، صفحه: 676، حدیث: 2910-

5... مسلم، کتاب الذکر ودعا، باب فضل الاجتماع على تلاوة القرآن... الخ، صفحه: 1039، حدیث: 2699، ملخصاً-

6... مسلم، کتاب صلاة المسافرين، باب فضل قراءة القرآن وسورة البقرة، صفحه: 290، حدیث: 804-

7... کنز العمال، کتاب الاذکار، الجزء الاول، جلد: 1، صفحه: 258، حدیث: 2275-

وضاحت: په مونږ باندې د قرآن کریم یو حق دے **الشَّخْتُقُ بِأَخْلَاقِهِ، وَالشَّادُّ بِأَدَابِهِ** یعنې په دې کښې بیان کړے شوي اخلاق او آداب اختیارول- (1) په قرآن کریم کښې دي:

ترجمه کنز العرفان: او دا برکت والا کتاب دے کوم چې مونږه نازل کړے دے، نو تاسو د دې تابعداري وکړئ-

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ

(پاره: 8، سورة الانعام: 155)

په تفسیر صراط الجنان کښې دي: د دې نه معلومه شوه چې د قرآن مجید یو حق دا دے چې د دې مبارک کتاب تابعداري وکړے شي او د دي د احکامو د ماتولو نه ځان بچ کړے شي- (2)

دریم حق: د قرآن کریم تعظیم کول

وضاحت: د قرآن کریم دریم حق د زړه نه د دي تعظیم کول دي- د قرآن کریم تعظیم کول فرض دي (3) او سپکاوے یې کفر دے- (4) **د قرآن کریم د تعظیم طریقې:** * مثلاً د تلاوت کولو نه پس دا په صفا سوترا او ښه غلاف [یعنې رومال وغیره] کښې رانغښتل او په اوچت ځائے کښې کینودل * چې څومره درنه کیدے شي نو په ښه اواز کښې د دي تلاوت وکړئ * چې کله د دي تلاوت کیري نو په خاموشی او ادب باندې یې واورئ * د دي طرف ته ښې مة غزوي * د دية نه بره مة کښیني- سلطان محمود غزنوي **رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ** د وفات کیدو نه پس چا په خوب کښې ولیدلو او پوښتنه یې ترینه وکړه: الله پاک ستاسو سره څه معامله وفرمائيله؟ سلطان محمود غزنوي **رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ** وفرمائيل: يو ځل په يو ځائے کښې زه میلمه ووم، کومه کمره چې ما ته را کړے شوه، هلته د ښو طرف ته په تاخ کښې قرآن کریم ایښودے شوه وو، ما سوچ وکړو چې قرآن کریم بهر یوسم، بیا مې خیال وکړو چې زه د خپل ارام د پاره قرآن کریم

1... جامع العلوم والحکم، صفحه: 89، الحدیث السابع-

2... تفسیر صراط الجنان، پاره: 8، سورة الانعام، تحت الآيت: 155، جلد: 3، صفحه: 247-

3... فتاوی شارح بخاری، جلد: 1، صفحه: 237-

4... کفریه کلمات کے بارے میں سوال جواب، صفحه: 194-

ولې بهر اوباسم؟ بس په دې سوچ باندې ما د قرآن کریم تعظیم وکړو او ټوله شپه کښیناستم او هغه طرف ته مې ښپې نکړې، بس په دې وجه باندې الله پاک زه اوجنبلم-⁽¹⁾

تکرار

نن مونږه د قرآن کریم 3 حقونه زده کړل: (1): د قرآن کریم تلاوت کول (2): په قرآن کریم باندې عمل کول (3): د قرآن کریم تعظیم کول-

د بنودلو او زده کولو په حلقو کښې یادولو والا دُعا

په سوزیدلي باندې لوستونکي دُعا

أَذْهِبِ الْبَأْسَ رَبِّ النَّاسِ أَشْفِ أَنْتَ الشَّافِعِ لَا شَافِيَ إِلَّا أَنْتَ

ترجمه: اے د ټولو خلقو رب! تکلیف تري لرې کړې، شفا ورکړې، هم ته شفا ورکولو والا یې، ستا نه علاوه څوک هم شفا ورکولو نشته-⁽²⁾

د اجتماعي جائزې طریقه (72 نیک اعمال)

د ورځني 56 نیک اعمال:

- (1): آیا ښه ښه نیتونه مو کړي؟ (2): آیا پینځه واړه نمونځونه مو د جمعې سره ادا کړي؟
- (3): آیا د هر نمونځ نه مخکښې مو د نمونځ دعوت ورکړې؟ (4): آیا د شپې مو سُورَةُ الْبُرْجِ ولوستلې یا اوریدلې؟ (5): آیا د هر نمونځ نه پس مو آية الكرمی، تسيح فاطمه، سُورَةُ الْاِخْلَاصِ ولوستلې؟ (6): آیا د کښلایمان نه مو 3 آیتونه یا مو د صراط الجنان نه 2 صفحې د ترجمې او تفسیر سره ولوستلې یا اوریدلې؟ (7): آیا د شجرې اوراد مو ولوستلې؟ (8): آیا 313 کرته مو دُرُودِ شَرِيفِ ولوستلې؟ (9): آیا سترگې مو د گناهونو نه بچ ساتلې؟ (10): آیا غوږونه مو د گناهونو نه بچ ساتلې؟ (11): آیا د فضول نظر نه په بچ کیدو سره مو نظر ښکته ساتلې؟ (12): آیا 12 منته مو د

¹... د لیل العارفين، مجلس: 5، صفحه: 27، 28.

²... سنن الکبری للنسائی، جلد: 9، صفحه: 376، حدیث: 10797، مدنی پنج سوره، صفحه: 219.

مکتبة المدینه اصلاحي کتاب لوستلے؟ (13): آیا د اذان او د اقامت جواب مو ورکړے؟

(14): آیا د غصې علاج مو کړے؟ (15): آیا خپله جائزه مو اخستلې ده؟ (16): آیا د خپل نگران تابعداري مو کړي؟ (17): آیا د تاسو او د جي پۀ وئیلو سره مو خبرې کړي؟ (18): آیا پۀ مدرسة المدینه بالغان کښې مو سبق وئیلے، یا بل چاته مو بنودلے؟ (19): آیا د ماسخوتن د جمعې نه پس پۀ دوو گینتو کښې کور ته رسیدلي یے؟ (20): آیا دوه گینتې مو پۀ دیني کارونو باندې لگولي؟ (21): آیا د سحر د نمونخ د پاره مو رپاخول کړي؟ (22): آیا د نورو کورونو ته مو د کتلو نه ځان بچ کړے؟ (23): آیا پۀ کور کښې مو درس ورکړے؟ (24): آیا د جومات درس مو ورکړے یا اوریدلے؟ (25): آیا د سُنَّت مطابق مو جامې اغوستلي؟ (26): آیا د زلفو د پربنودو پۀ سُنَّت باندې مو عمل کړے؟ (27): آیا یو مو تے گیره مو شته؟ (28): آیا د گناه کولو پۀ شکل کښې مو فوراً توبه کړي؟ (29): آیا د سُنَّت مطابق مو خوراک کړے؟ (30): آیا مسلمانانو ته مو سلام کړے؟ (31): آیا څۀ نا څۀ مو پۀ سُنَّتو باندې عمل کړے؟ (32): آیا د ماسپښین سنت قبله مو د فرضو نه مخکښې ادا کړي؟ (33): آیا تهجد یا صلوة اللیل مو ادا کړي؟ (34): آیا د اَوَابِینِ یا اِسْرَاقِ او څاڅت نمونخ مو کړے؟ (35): آیا د مازدیگریا د ماسخوتن سُنَّت قبله مو ادا کړي؟ (36): آیا پۀ 12 دیني کارونو کښې مو د یو دیني کار ترغیب ورکړے؟ (37): آیا د نورو نه غوښتلے شوي څیزونه خو مو نه دي استعمال کړي؟ (38): آیا د دروغو، غیبت او چغلی نه مو ځان ساتلے؟ (39): آیا د څۀ وخت د پاره مو مَدَنِي چینل کتلے؟ (40): آیا ذاتي دوستي خو مو نه ده کړي؟ (41): آیا پۀ وخت باندې مو قرض ادا کړے؟ (42): آیا د عاجزی داسې الفاظ خو مو نه دي وئيلي چې زړۀ مو نه وي منلي؟ (43): آیا د صفایې او سلیقې خیال مو ساتلے؟ (44): آیا د مسلمانانو د عیبونو پرده مو ساتلې؟ (45): آیا د سحر د نمونخ نه پس مو د تفسیر اوریدو / بیانولو پۀ حلقه کښې شرکت کړے؟ (46): آیا د څۀ نا څۀ جائز کار نه مو مخکښې مو بِسْمِ اللّٰهِ وئیلې؟ (47): آیا چوک درس مو کړے یا اوریدلے؟ (48): آیا مور پلار او

پير او مرشد ته مو ايصالِ ثواب كړې؟ (49): آيا د اِسْرَاف نه مو ځان بچ كړې؟ (50): آيا د تريفك د قوانينو پابندي مو كړې؟ (51): آيا د تنظيمي طريقې مطابق مو مسئله حل كړې؟ (52): آيا د ژبې د گناهونو نه مو ځان بچ كړې؟ (53): آيا د فضول خبرو نه مو ځان بچ كړې؟ (54): آيا د توقو تقالو، خندا، زړه ازارولو او په كرس خدا نه مو ځان ساتلې؟ (55): آيا عمامه شريف مو په سر كړې؟ (56): آيا د مور پلار آدب مو كړې؟

د قفلِ مدينه كار كړدگي

په ليكلو خبرې كول 12 كرته په اشاره باندې خبرې كول 12 كرته په سترگو كښې د سترگو اچولو نه بغير خبرې 12 كرته-

هفته وار 9 نيك اعمال

(57): آيا د اسلامي خوئيندو هفته وارې اجتماع ته مو څوك اسلامي خور د كور نه ليرلې؟ (58): آيا هفته وار مَدَنِي مُذاكَرَه مو كتلې يا اوريدلې؟ (59): آيا په هفته وار اجتماع كښې مو د اول نه تر اخره پورې شركت كړې؟ (60): آيا يوم تعطيلِ اِعْتِكَاف مو كړې؟ (61): آيا د مريض يا غم زيلې تپوس يا غم خواري او د چا په وفات كيدو مو لاس نيوه كړې؟ (62): آيا په هفته كښې مو يوه ورځ روژه نيولې؟ (63): آيا هفته وار رساله مولوستلې يا اريدلې؟ (64): آيا علاقائې دوره مو كړې؟ (65): آيا مخكښې راتلونكي او اوس نه راتلونكو اسلامي وروڼو مو د ديني ماحول سره تړون پيدا كړې؟